

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0421/2011

28.11.2011

RAPORT

referitor la lanțul de aprovizionare cu factori de producție agricolă: structură și implicații
(2011/2114(INI))

Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală

Raportor: José Bové

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	14
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	18

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la lanțul de aprovizionare cu factori de producție agricolă: structură și implicații (2011/2114(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Rezoluția sa din 23 iunie 2011 intitulată „PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii”¹,
- având în vedere Rezoluția sa din 7 septembrie 2010 intitulată „Venituri echitabile pentru agricultori: îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa”²,
- având în vedere Rezoluția sa din 18 ianuarie 2011 referitoare la recunoașterea agriculturii ca sector strategic în contextul securității alimentare³,
- având în vedere Rezoluția sa din 8 martie 2011 intitulată „Deficitul de proteaginoase în UE: care este soluția la o veche problemă?”⁴,
- având în vedere raportul preliminar al OECD din mai 2011 referitor la „O strategie pentru o creștere ecologică pentru alimente și agricultură”⁵,
- având în vedere datele Eurostat cu privire la indicii prețurilor mijloacelor de producție agricolă (costurile de producție) și la indicii prețurilor produselor agricole (prețurile de producție)⁶,
- având în vedere articolul 349 din TFUE, care instituie un regim specific pentru regiunile ultraperiferice,
- având în vedere cel de-al treilea Exercițiu de analiză prospectivă al Comitetului permanent pentru cercetare agricolă (SCAR) din cadrul Comisiei Europene privind „Consumul și producția sustenabilă de alimente într-o lume cu resurse limitate” (februarie 2011)⁷,
- având în vedere „Raportul global - Agricultura la răscruce” realizat de Evaluarea Internațională a Științelor Agricole și Tehnologiei de Dezvoltare (IAASTD),
- având în vedere raportul Centrului comun de cercetare din 2008 intitulat „Sisteme de producție agricolă cu consum redus: o șansă de dezvoltare a agriculturii durabile”⁸,

¹ Texte adoptate, P7_TA(2011)0297.

² Texte adoptate, P7_TA(2010)0302.

³ Texte adoptate, P7_TA(2011)0006.

⁴ Texte adoptate, P7_TA(2011)0084.

⁵ <http://www.oecd.org/dataoecd/38/10/48224529.pdf>

⁶ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

⁷ <http://ec.europa.eu/research/agriculture/conference/pdf/feg3-report-web-version.pdf>.

⁸ http://agrienv.jrc.ec.europa.eu/publications/pdfs/LIFS_final.pdf.

- având în vedere raportul Centrului Comun de Cercetare din 2007 intitulat „Consecințe, oportunități și provocări ale biotehnologiei moderne pentru Europa”,
  - având în vedere raportul Centrului Comun de Cercetare din 2010 intitulat „Compendium of reference methods for GMO analysis” (Culegere de metode de referință pentru analiza OMG),
  - având în vedere raportul Centrului Comun de Cercetare din 2010 intitulat „Impactul obiectivului UE privind biocarburanții asupra piețelor agricole și utilizării terenurilor: o evaluare comparativă a procedurilor de modelare”,
  - având în vedere Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor,
  - având în vedere propunerile legislative ale Comisiei privind reforma PAC prezentate la 12 octombrie 2011 [COM(2011)625/3, COM(2011)627/3, COM(2011)628/3, COM(2011)629, COM(2011)630/3, COM(2011)631/3] și propunerea privind adoptarea unui regulament OCP unic,
  - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (A7-0421/2011),
- A. întrucât nivelul ridicat al volatilității prețurilor produselor agricole de bază și a costurilor de producție agricolă a condus la creșterea nesiguranței veniturilor din sectorul agricol și a investițiilor pe termen lung efectuate de către agricultori, în special în regiunile izolate, regiunile montane, regiunile insulare și regiunile ultraperiferice, în cazul cărora distanța și izolarea sunt factorii care implică costuri ridicate suplimentare, cu un impact negativ asupra veniturilor agricultorilor din aceste regiuni;
- B. întrucât, potrivit datelor Eurostat, între 2000 și 2010 totalul costurilor de producție suportate de către agricultorii din UE au crescut în medie cu aproape 40%, în timp ce prețurile la poarta fermei au crescut în medie cu sub 25%; întrucât în acest deceniu costurile de producție au crescut cu 60% pentru energie și lubrifianți, cu aproape 80% pentru fertilizatorii și amelioratorii de sol sintetici, cu peste 30% pentru hrana pentru animale, cu aproximativ 36% pentru utilaje și alte echipamente, cu aproape 30% pentru semințe și material săditor și cu aproape 13% pentru produsele fitosanitare, subliniind necesitatea facilitării accesului agricultorilor la factori de producție mai ieftini, în special de pe piața mondială;
- C. întrucât creșterea prețurilor alimentelor nu generează în mod automat venituri mai ridicate pentru agricultori, în special din cauza ritmului de creștere a costurilor mijloacelor de producție, dar și a diferenței din ce în ce mai mari dintre costurile de producție și prețurile de consum;
- D. întrucât creșterea costurilor de producție și dificultățile de a repercuta această creștere de-a lungul lanțului de distribuție a produselor alimentare ar putea, pe termen scurt, să pună în pericol supraviețuirea anumitor întreprinderi, subminând totodată structura producției în

anumite state membre și înrăutățind astfel balanța comercială pe planul importurilor și al dependenței de piețele externe volatile;

- E. întrucât, consumatorul, de asemenea, este dezavantajat de situația actuală deoarece producătorii nu sunt în măsură să transfere creșterea exponențială a costului factorilor de producție către marii distribuitori, care transferă această creștere către consumatori obținând marje mari de profit;
- F. întrucât se preconizează că presiunea de apreciere a prețurilor factorilor de producție va crește ca urmare a insuficienței resurselor, a creșterii constante a cererii de alimente din economiile emergente și a politicilor care îngreunează accesul agricultorilor din cadrul UE la hrana pentru animale mai ieftină disponibilă pe piața mondială;
- G. întrucât producția de alimente poate fi constant subminată de o gamă de factori, printre care se numără impactul dăunătorilor și al bolilor, disponibilitatea resurselor naturale și dezastrelor naturale;
- H. întrucât în prezent agricultura UE depinde într-o extrem de mare măsură de importul de factori de producție – în special de combustibili fosili, dar și de hrană pentru animale și de minereuri de îmbunătățire a solurilor, cum ar fi fosfatul – și, prin urmare, este vulnerabilă la majorarea prețurilor; întrucât acest aspect a stârnit motive grave de îngrijorare cu privire la competitivitatea agricultorilor europeni, în special în sectorul zootehnic;
- I. întrucât volatilitatea actuală a prețurilor are o dimensiune europeană și mondială și, prin urmare, este necesar să se caute o soluție specifică la nivelul UE pentru lanțul agroalimentar, având în vedere rolul său strategic în cadrul Uniunii, în contextul în care, la nivelul G-20, s-a solicitat deja o acțiune concertată;
- J. întrucât UE depinde din ce în ce mai mult de factorii de producție care sunt necesari pentru menținerea agriculturii pe teritoriul european; întrucât este necesară, prin urmare, reducerea rapidă a acestei dependențe, prin intermediul investițiilor și deciziilor strict politice, astfel încât să se asigure o mai mare autonomie alimentară a UE;
- K. întrucât UE depinde într-o foarte mare măsură de importul de combustibili fosili; întrucât eficientizarea utilizării resurselor este fundamentală pentru Strategia Europa 2020 și pentru Foaia de parcurs privind o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor a Comisiei;
- L. întrucât producția agricolă din UE depinde în cea mai mare parte de petrol, iar lanțul de aprovizionare cu alimente se bazează într-o mare măsură pe disponibilitatea și accesibilitatea acestui combustibil; întrucât se preconizează că producția mondială de petrol va începe să scadă în medie cu 2-3 % pe an;
- M. întrucât creșterea prețurilor petrolului brut este în mod inextricabil legată de creșterea costurilor producției agricole, conducând la majorarea prețurilor energiei, ale hranei pentru animale și ale îngrășămintelor, influențând astfel producția alimentară la nivel mondial;
- N. întrucât producția de îngrășăminte agricole depinde în totalitate de aprovizionarea

constantă cu fosfat natural; întrucât prețul său ca materie primă a crescut cu 800 % în perioada 2007-2008, iar aprovizionarea ar putea atinge punctul maxim până în 2033-2035, după care acesta va deveni din ce în ce mai rar;

- O. întrucât, mai ales în sectorul zootehnic, creșterea costurilor se datorează și înăsprirea cerințelor fitosanitare, de bunăstare a animalelor, de protecție a mediului, de igienă și de siguranță alimentară, în urma cărora competitivitatea producătorilor europeni va scădea în continuare în comparație cu cea a producătorilor din țările terțe care nu trebuie să respecte aceste cerințe stricte;
- P. întrucât UE a stabilit standarde ridicate pentru securitatea alimentară, protecția cetățenilor și a mediului, care are un impact asupra perioadei și costurilor dezvoltării de noi practici și instrumente în sectoarele supraordonate și subordonate lanțului alimentar;
- Q. întrucât consumatorii, care se confruntă cu reducerea puterii de cumpărare, optează tot mai des pentru produse ale căror standarde de calitate și de siguranță sunt inferioare standardelor produselor originare din UE și a căror trasabilitate nu este cunoscută, în special în cazul cărnii;
- R. întrucât în Europa agricultura utilizează în medie 42 % din totalul resurselor de apă (Grecia 88 %, Spania 72 %, Portugalia 59 %); întrucât costurile irigațiilor, ale direcționării apei din regiunile umede și ale canalizărilor au crescut în scopul îmbunătățirii eficienței tehnologiilor de irigare; întrucât o parte din apa utilizată în agricultură se întoarce în circuitul natural al apei;
- S. întrucât prețul terenurilor agricole și prețul închirierii terenurilor influențează direct viabilitatea agriculturii și capacitatea tinerilor concurenți de a rămâne în sectorul agricol;
- T. întrucât concentrarea pieței furnizorilor de factori de producție agricolă este extrem de ridicată, șase societăți controlând aproape 75% din piața substanțelor agro-chimice și trei societăți controlând peste 45% din piața semințelor; întrucât această concentrare contribuie la menținerea unor prețuri ridicate la semințe și are consecințe negative însemnate asupra diversității recoltelor, iar agricultorii au o influență redusă asupra evoluției prețurilor; întrucât există concentrări mari ale pieței nu numai în amonte, ci și în comerțul (cu amănuntul) de produse alimentare, ceea ce generează o presiune suplimentară a costurilor asupra agriculturii;
- U. întrucât viabilitatea și competitivitatea micilor producții (culturilor minore) sunt afectate în mod disproporționat de schimbările legislative și structurale din sectorul factorilor de producție și este necesar să se înțeleagă mai bine impactul acestor schimbări;
- V. întrucât creșterea prețurilor la combustibil, fertilizatori și hrană pentru animale constituie principalul factor de creștere a prețurilor suportate de către fermieri;
- W. întrucât, date fiind fluctuațiile înregistrate de prețurile agricole de-a lungul lanțului alimentar și specula financiară generate de acestea, transparența piețelor supraordonate lanțului alimentar este, de asemenea, esențială pentru îmbunătățirea concurenței și a rezistenței în fața volatilității prețurilor;
- X. întrucât este necesar să se realizeze investiții pe termen lung într-o gestionare mai

eficiență a resurselor și a factorilor de producție, inclusiv a energiei, a solului și a substanțelor nutritive, a tehnologiei apei, a semințelor și a substanțelor agrochimice, pentru a răspunde noilor provocări economice și ecologice, inclusiv în contextul strategiei Europa 2020; întrucât serviciile de extindere și îmbunătățirile și inovările instituționale care afectează utilizarea factorilor de producție, atitudinile și competențele fermierilor sunt deosebit de importante pentru adoptarea de sisteme agricole durabile, inovatoare și cu o utilizare mai eficientă a resurselor;

- Y. întrucât fermentarea gunoiului de grajd este benefică pentru creșterea plantelor și protecția mediului, fiind totodată necesar să se creeze stimulente pentru generarea de energie din biomasă, o măsură care, în plus, va contribui la o agricultură durabilă;
- Z. întrucât în agricultură există un potențial considerabil de economisire a energiei și a costurilor prin îmbunătățirea eficienței energetice și, suplimentar, prin producția de energie regenerabilă locală care exploatează pe deplin potențialul surselor de energie regenerabile (mai ales energie eoliană și solară, biomasă, biogaze, biocarburanți, utilizarea produselor provenite din deșeuri etc.);
- AA. întrucât diversificarea culturilor și rotația culturilor pot contribui la atenuarea schimbărilor climatice și sprijină utilizarea durabilă a îngrășămintelor și pesticidelor sintetice;
- AB. întrucât producția de culturi de plante proteice leguminoase din UE, precum și sistemele îmbunătățite de producție de alimente provenite de la animale hrănite cu furaje ar contribui la reducerea deficitului de proteine al UE și dependența acesteia de importuri de hrană pentru animale și le-ar putea aduce agricultorilor avantaje economice semnificative, însă nu va constitui o soluție universală la multiplele dezechilibre existente în cadrul lanțului de aprovizionare cu factori de producție agricolă și ar determina, de asemenea, o reducere a producției altor culturi arabile, mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor;
- AC. întrucât, în anumite circumstanțe și în cazul anumitor soiuri, semințele de fermă pot constitui o alternativă la semințele comerciale;
- AD. întrucât, depozitarea și transportul în condiții necorespunzătoare conduc la deteriorarea unor cantități însemnate de produse agricole de bază se deteriorează, care trebuie eliminate, nemaifiind disponibile ca alimente sau ca hrană pentru animale (FAO, Global Food Losses and Food Waste, 2011);

Soluții generale

1. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească transparența prețurilor factorilor de producție agricolă și să garanteze că normele de concurență se aplică și sunt puse în aplicare în cadrul tuturor piețelor, atât subordonate, cât și supraordonate din lanțul alimentar;
2. solicită o supraveghere mai atentă și o analiză mai profundă, la nivelul UE și la nivel mondial, a principiilor economice fundamentale care legitimează creșterea prețurilor

alimentelor, a interacțiunilor predominante între fluctuațiile cererii și ofertei, precum și a interacțiunilor în creștere între fluctuațiile prețurilor energiei, ale factorilor de producție și ale produselor agricole de bază;

3. solicită Comisiei să-și consolideze analiza privind motivele care stau la baza fluctuațiilor extreme ale pieței și să clarifice într-o mai mare măsură interacțiunile dintre speculație și piețele agricole, precum și dintre piețele energetice și materiile prime alimentare; subliniază că aceasta ar trebui să constituie unul din eforturile depuse în vederea unei mai bune reglementări, a sporirii transparenței și calității informațiilor privind piețele financiare la nivel global și la nivelul UE, inclusiv în următoarea revizuire a Directivei privind piețele instrumentelor financiare (Markets in Financial Instruments Directive – MiFID) și a Directivei privind abuzul de piață (Market Abuse Directive – MAD);
4. invită Comisia să încurajeze eficientizarea practicilor agronomice și gestionarea îmbunătățită și sustenabilă a resurselor agricole, în scopul de a produce o agricultură stabilă și productivă, de a reduce costurile de producție și pierderile de substanțe nutritive și de a crește inovarea, eficiența resurselor și eficacitatea și sustenabilitatea din cadrul sistemelor de producție agricolă; își exprimă convingerea că aceasta s-ar putea materializa în cadrul Parteneriat european pentru inovare anunțat în domeniul productivității și durabilității agricole; subliniază necesitatea unei abordări integrate pentru agricultori, care să instituie un echilibru în toate domeniile agriculturii (producție, mediu, profitabilitate, dimensiune socială);
5. solicită Comisiei să sprijine în continuare agricultura durabilă și productivă, pentru a face față provocărilor din domeniul mediului și din domeniul alimentar, precum și pentru a se asigura că aceasta rămâne profitabilă și competitivă pe piața mondială;
6. salută crearea de către Eurostat a instrumentului european de monitorizare a prețurilor și înființarea unui forum la nivel înalt pentru o mai bună funcționare a lanțului de aprovizionare cu alimente, care trebuie să includă sectorul factorilor de producție care operează pe piețele supraordonate și care ar trebui să asigure mai multă transparență în ceea ce privește evoluția prețurilor factorilor de producție și să contribuie la îmbunătățirea prețurilor de la poarta fermei; insistă asupra faptului că ar trebui transmise și discutate în cadrul Parlamentului European rapoarte regulate asupra progreselor realizate, precum și propuneri concrete;
7. consideră că întreprinderile din sectorul producției primare nu pot beneficia pe deplin de prețurile de producție majorate, deoarece acestea sunt supuse unei presiuni exercitate, pe de o parte, de prețurile mici de la poarta fermei determinate de pozițiile puternice ale întreprinderilor de prelucrare și ale comercianților cu amănuntul și, pe de altă parte, de prețurile ridicate ale factorilor de producție, determinate de numărul mare de întreprinderi de prelucrare;
8. solicită Comisiei să evalueze mai bine impactul legislației UE asupra durabilității și competitivității agriculturii europene; consideră, în special, că ar trebui să se acorde o atenție deosebită costurilor pe care le generează respectarea legislației și impactului pe care aceasta îl are asupra disponibilității factorilor de producție, precum și asupra prețurilor respectivilor factori de producție;

9. invită autoritățile naționale și europene din domeniul concurenței să abordeze problema abuzurilor de poziție dominantă de către comercianții agroekonomici, întreprinderile de comercializare cu amănuntul a produselor alimentare și întreprinderile de prelucrare și să aplice legislația UE împotriva monopolurilor, în special în sectorul îngrășămintelor, în care agricultorii se confruntă cu dificultăți foarte mari în achiziționarea la termen de fertilizatori esențiali; consideră că autoritățile europene în domeniul concurenței (DG Concurență etc.) ar trebui, prin urmare, să efectueze o anchetă sectorială completă pentru contracararea tuturor practici anticoncurențiale;
10. subliniază că toate acțiunile în acest domeniu necesită definirea obiectivă și precisă la nivel conceptual a practicilor abuzive, neloiale și anticoncurențiale, pentru ca acestea să fie supuse unei reglementări și monitorizări specifice;
11. îndeamnă cu insistență Comisia să efectueze un studiu aprofundat cu privire la diferențele de abordare dintre cele 27 de autorități și politici naționale din domeniul concurenței și să încurajeze soluții care implică toți partenerii din cadrul lanțului de producție alimentară și care previn ocuparea unei poziții dominante de către una sau mai multe părți din lanțul de producție, de multe ori în detrimentul producătorilor agricoli;
12. consideră că este necesar să introducă un sistem de control eficient al unor astfel de practici, prin mijloace administrative sau juridice, și să creeze un mecanism de evaluare și de monitorizare a statelor membre de către Comisie introducând, de asemenea, sancțiuni suficiente de disuasive și aplicate în timp util;
13. subliniază, de asemenea, necesitatea unui sistem UE de schimb de informații privind bunele practici de gestionare a substanțelor nutritive, a energiei și a resurselor naturale, precum și a altor factori de producție în vederea sporirii eficienței și eficacității producției;
14. solicită ca noua politică PAC să includă măsuri de sprijin specifice pentru o mai bună și mai eficientă gestionare a resurselor și pentru practici durabile care conduc la reducerea utilizării și costurilor de producție și îmbunătățesc capacitatea agricultorilor de adaptare la volatilitatea prețurilor, inclusiv măsurile de sprijinire a lanțurilor de factori de producție și alimentare scurte;
15. salută atenția sporită pe care Comisia o acordă bioeconomiei în Europa; solicită ca o parte semnificativă din următorul program-cadru pentru cercetare să fie dedicată cercetării și dezvoltării în domeniul utilizării și gestionării eficiente a factorilor agricoli de producție și al îmbunătățirii eficienței agronomice; subliniază că rezultatele cercetării trebuie transpuse în dezvoltarea reală a producției agricole, prin formarea și consolidarea capacităților agricultorilor; subliniază necesitatea unei mai bune colaborări între sectorul public și cel privat, precum și între organizațiile întreprinzătorilor agricoli în acest sens, asigurând astfel aplicații practice pe teren, ceea ce ar putea îmbunătăți și moderniza acest sector;
16. invită Comisia și statele membre să analizeze mai profund rolul pe care l-ar putea juca organizațiile și cooperativele de producători în organizarea achizițiilor colective de factori de producție agricolă, în așa fel încât să se consolideze poziția de negociere a agricultorilor în raport cu sectoarele supraordonate;
17. invită Comisia să informeze mai bine agricultorii și consumatorii cu privire la necesitatea

unei gestionări mai eficiente a energiei, a apei și a resurselor naturale în întregul lanț alimentar, pentru a se reduce în mod semnificativ risipa de resurse și alimente;

18. recunoaște că una dintre prioritățile-cheie ale Strategiei Europa 2020 este creșterea durabilă și că dependența Uniunii de combustibilii fosili o expune unor șocuri în cadrul acestor piețe; reiterează necesitatea înlocuirii acestei dependențe de resurse epuizabile cu alternative suficient de solide, ținând seama de echilibrul dintre menținerea producției alimentare și promovarea producției energetice;

Energia

19. invită Comisia și statele membre să promoveze investițiile în economiile de energie și în producția de energie din surse regenerabile (energie eoliană, energie solară, biomasă, biogaz, energie geotermică etc.) în exploatațiile agricole sau în cadrul unor proiecte de parteneriat promovate de actorii locali (energie eoliană, energie solară, biogaz, energie geotermică etc.), cu un accent deosebit asupra utilizării deșeurilor și a subproduselor la nivel local;
20. subliniază importanța prelucrării gunoiului de grajd, care nu numai că furnizează energie regenerabilă, ci și reduce presiunea asupra mediului, fiind un substitut pentru îngrășămintele artificiale sub formă de concentrate minerale; invită Comisia, pentru ca gunoiul de grajd să fie considerat sursă de energie, să recunoască gunoiul de grajd prelucrat drept substitut pentru îngrășămintele artificiale în Directiva privind nitrații;
21. invită insistent Comisia și statele membre să se asigure că măsurile de sprijin public pentru biomasă și agrocombustibili - inclusiv biogaz - nu contribuie la crearea unei concurențe nesustenabile pentru resurse între producția alimentară și producția de energie, care trebuie organizate într-un mod durabil;
22. invită Comisia și statele membre să contribuie la crearea unor noi surse de venituri pentru agricultori, facilitând integrarea energiei și a căldurii produse din surse regenerabile agricole în sistemele și rețelele de energie publice și private;
23. consideră că pe întreg teritoriul UE ar trebui să fie disponibile, prin intermediul programelor de dezvoltare rurală, măsuri eficiente pentru economisirea și gestionarea energiei în ferme și la nivel local și măsuri opționale de „ecologizare” în cadrul viitoarei PAC;
24. invită Comisia să analizeze costurile energiei în diferitele sisteme agricole existente și la furnizorii de factori de producție agricolă, în industria de prelucrare și în sistemele de distribuție asociate cu privire la productivitate și producție, ținând seama de eficiența energetică și de utilizarea surselor de energie durabile pentru a răspunde noilor provocări;

Amelioratorii de sol și produsele fitofarmaceutice

25. solicită măsuri și stimulente eficiente, precum diversificarea recoltelor, inclusiv plantarea de leguminoase și rotația culturilor adaptate la condițiile locale, în reforma PAC după 2013, dat fiind efectul pozitiv pe care acestea îl au asupra atenuării schimbărilor climatice, a calității solului și a apei și a capacității fermierilor de a-și reduce costurile factorilor de

producție agricolă;

26. invită, în plus, Comisia și Consiliul să includă investițiile în agricultura de precizie într-o listă opțională a UE de măsuri de „ecologizare”, care să fie recompensate în cadrul PAC, dat fiind faptul că aceste practici inovatoare (precum monitorizarea solului pe baza GPS) au efecte pozitive similare asupra atenuării schimbărilor climatice, asupra calității solului și apei și asupra bugetului agricultorilor (cu utilizare semnificativ mai redusă a îngrășămintelor, a apei, a amelioratorilor de sol, a produselor fitofarmaceutice și a pesticidelor, ceea ce va duce la reducerea costurilor de producție pentru fermieri);
27. subliniază că producția agricolă a UE este dependentă de importul de fosfat natural pentru fabricarea îngrășămintelor, cea mai mare parte a acestuia fiind exploatată în cinci state din lume; solicită Comisiei să abordeze acest aspect;
28. invită Comisia și statele membre să încurajeze - sub rezerva analizării amănunțite a posibilele lor utilizării, a tratării corespunzătoare a substanțelor posibil periculoase și a efectuării unor controale stricte - reciclarea substanțelor nutritive (în special a fosfatului și a azotului) din fluxurile de deșeuri sau, în special, reciclarea în sensul utilizării „în cascadă” în urma unei utilizări termice; subliniază, în acest context, că gunoiul de grajd, care respectă cerințele de calitate ale legislației în domeniul îngrășămintelor și se utilizează ca îngrășământ, nu este considerat deșeu, chiar dacă, anterior, se fermentează în fabrici agricole de biogaz;
29. solicită Comisiei să realizeze o evaluare mai profundă a impactului pierderii produselor fitofarmaceutice asupra competitivității și durabilității agriculturii europene, acordând o atenție deosebită gradului de adecvare a produselor încă disponibile și impactului asupra prețurilor, dată fiind existența unui număr redus de produse competitive pe piață;
30. solicită Comisiei să ia în considerare soluții pentru a garanta viabilitatea viitoare a culturilor și a utilizărilor minore, asigurând în același timp o compatibilitate și o coerență deplină cu PAC și implicând toate părțile interesate din lanțul alimentar;

Hrana pentru animale

31. își reiterează apelul adresat Comisiei de a prezenta în cel mai scurt timp Parlamentului și Consiliului un raport privind posibilitățile și opțiunile pentru creșterea producției interne de culturi proteice în UE; subliniază că, deși sporirea producției interne de culturi proteice va aduce anumite avantaje, este puțin probabil ca aceasta să aibă un impact semnificativ asupra importului de hrană pentru animale din afara UE; consideră, prin urmare, că, pe termen scurt, trebuie explorate alte căi în vederea soluționării deficitului de proteaginoase din UE și subliniază în mod special rolul fundamental al importurilor de soia; solicită Comisiei să se asigure că aceste măsuri nu pun în pericol obiectivul global al UE privind securitatea aprovizionării cu alimente în ceea ce privește nivelurile de productivitate și de producție;
32. subliniază încă o dată necesitatea introducerii în noua PAC a unor măsuri și instrumente adecvate pentru sprijinirea acelor agricultori care cultivă culturi de proteine și care în acest fel poate contribui la reducerea deficitului de proteine și a volatilității prețurilor din UE, la îmbunătățirea practicilor agricole și a fertilității solului;

Semințele

33. invită Comisia și statele membre, în contextul apropiatei revizuirii a Regulamentului (CE) nr. 2100/94 privind protecția soiurilor de plante, să mențină posibilitatea ca fermierii să utilizeze semințe de fermă și semințe prelucrate în fermă în conformitate cu dispozițiile articolului 14 alineatele (1) și (2) ale acestui regulament, date fiind avantajele economice, culturale și de mediu și contribuția la agro-biodiversitate pe care le poate aduce această practică; solicită, în acest context, examinarea echitabilă și echilibrată atât a drepturilor de selecție vegetală, cât și a actualelor restricții privind utilizarea semințelor de fermă, în scopul îmbunătățirii și simplificării cadrului juridic și al asigurării unui echilibru adecvat între necesitatea păstrării și îmbunătățirii diversității recoltelor, precum și îmbunătățirea nivelului de trai al întreprinzătorilor agricoli mici și mijlocii;
34. ia act de importanța proiectelor de cercetare care studiază reproducerea soiurilor de plante care își mențin caracteristicile pe termen lung și încurajează statele membre și Comisia să sprijine astfel de proiecte pe lângă promovarea măsurilor de încurajare a cultivării recoltelor locale de plante furajere, precum inul, triticala și bobul (*Vicia Lathyroides*), etc.;
35. solicită Comisiei să aibă în vedere înființarea unei bănci europene pentru semințe în vederea depozitării și păstrării varietății genetice a plantelor, a combaterii pierderii biodiversității și a creării unei legături între diversitatea culturilor și patrimoniul cultural al statelor membre;
36. solicită, în contextul apropiatei conferințe mondiale Rio+20, o nouă inițiativă a UE cu privire la conservarea, utilizarea sustenabilă și comercializarea de calitate a agrobiodiversității, pentru a crește valoarea adăugată din agricultură;

Prețurile terenurilor și arenzile

37. invită Comisia să realizeze un studiu cu privire la impactul pe care îl au arendarea terenurilor și creșterea costurilor aferente achiziționării de terenuri și arendării asupra sectoarelor agricole din statele membre ale UE;
38. subliniază că drepturile la plata unică pe exploatație, atunci când acestea se bazează pe valori istorice sau când se comercializează fără terenuri, pot fi achiziționate la prețuri mari de către investitori și speculatori pentru obținerea mai degrabă a unor venituri constante decât practicarea agriculturii active; constată că distorsiunile create acționează ca o barieră determinată de costurile de producție substanțiale și ca o barieră de acces pentru noii agricultorii; solicită Comisiei și Parlamentului, precum și statelor membre și regiunilor să se asigure că reforma PAC abordează în mod corespunzător aceste probleme și că drepturile la plată sunt disponibile pentru toți agricultorii în scopul unei producții active;
39. solicită Comisiei să întocmească un raport privind influența asupra costurilor exploatațiilor agricole a utilizării spațiului prin măsuri de infrastructură, construcția de locuințe și utilizarea echilibrată a suprafețelor;

Apă

40. invită Comisia să depună eforturi, în cadrul reformei PAC și a Directivei-cadru privind

apa, pentru a asigura sisteme de irigare și de canalizare și stocare a apei pentru agricultură care să utilizeze apa mai eficient, să includă îmbunătățirea capacității de stocare a apei din sol, recoltarea de apă în zonele uscate și canalizarea apei în zonele umede ca modalitate de reducere a utilizării apei dulci și ca precauție împotriva schimbărilor regimului de precipitații cauzate de schimbările climatice;

41. solicită Comisiei să găsească soluții la problema canalizărilor, ținând seama și de nivelurile ridicate de precipitații, de poziționarea geografică joasă și de stagnările de apă;
42. în acest sens, atrage atenția Comisiei asupra efectului pozitiv pe care agricultura de precizie îl are asupra utilizării apei (prin monitorizarea pe baza GPS a condițiilor solului și prin previziuni meteorologice) și solicită ca investițiile în aceste soluții și în alte soluții inovatoare care reduc utilizarea de factori de producție agricolă, precum apa, fertilizatorii și produsele fitofarmaceutice, să poată fi acoperite de opțiunile de „ecologizare” ale viitoarei PAC;
43. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească gestionarea și realocarea drepturilor pe apă și să îmbunătățească agrosistemele multifuncționale și sistemele agroforestiere;
44. solicită să se acorde mai mult sprijin pentru formarea agricultorilor în domeniul gestionării eficiente a apei, al canalizării și al irigației, inclusiv în ceea ce privește instrumentele practice pentru stocarea apei și măsuri de împiedicare a pierderilor de substanțe nutritive sau a salinizării și a procesului de formare a turbei, precum și îmbunătățirea sistemelor de tarifare a apei și de administrare a apei la nivel local și regional pentru a contribui la contracararea irosirii apei și la reducerea costurilor de producție pe termen lung; trebuie încurajată, de asemenea, verificarea conductelor, astfel încât scurgerile de apă să nu afecteze în mod semnificativ costurile de producție și calitatea produselor;
45. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

În Rezoluția sa din 7 septembrie 2010 referitoare la „venituri echitabile pentru agricultori: îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa,” Parlamentul a adoptat o serie de recomandări pentru soluționarea problemelor din sectoarele subordonate producției agricole în vederea îmbunătățirii veniturilor agricultorilor. Parlamentul a propus unele modificări substanțiale de politică în legislația UE în domeniul concurenței și a emis o serie de recomandări de măsuri care să fie incluse în propunerile legislative aferente reformei PAC 2020. La 23 noiembrie 2010 Comisia a adoptat o notă subsecventă acestei rezoluții, prin care anunța adoptarea unor măsuri pe această temă.

Acest nou raport din proprie inițiativă identifică problemele din sectoarele supraordonate producției agricole, concentrându-se asupra creșterii costurilor factorilor de producție achiziționați, înregistrate în ultimul deceniu în domeniul energiei, utilajelor, furajelor combinate, îngrășămintelor, pesticidelor, semințelor și apei. Raportul se referă la impactul asupra mai multor sectoare de producție, subliniază dependența tot mai puternică a agricultorilor de o industrie a factorilor de producție din ce în ce mai concentrată și propune o serie de măsuri care să fie adoptate în cadrul viitoarei reforme a CAP.

Având înaintea noastră o reformă amănunțită a PAC, în cadrul căreia va trebui să găsim răspunsuri la unele probleme grave cu care se confruntă în prezent agricultorii, obiectivul prezentului raport este de a analiza structurile și piețele supraordonate și de a propune opțiuni de politică menite să îi ajute pe agricultori să reducă costurile de producție, în vederea creșterii autonomiei și veniturilor acestora, în așa fel încât să se poată asigura trecerea la o utilizarea mai eficientă și mai sustenabilă a resurselor de producție.

Raportorul propune ca statele membre și Comisia să fie invitate să prezinte mai multe date cu privire la costurile factorilor de producție și la costurile de producție, care apoi să fie analizate și furnizate agricultorilor de către o agenție europeană de monitorizare a prețurilor. Indicii de preț ar putea să conducă și la îmbunătățirea concurenței din sectorul factorilor de producție și chiar să îi ajute pe agricultori să iasă din această situație în care sunt prinși între un sector agroindustrial din ce în ce mai concentrat și mai puternic în avalul și în amonte de producției primare.

În plus, agricultorii au nevoie de sprijin pentru îmbunătățirea performanței agronomice și de mediu pentru a răspunde la noile provocări climatice, ecologice și economice cu care se confruntă. În cadrul „măsurilor de ecologizare” prevăzute în noua PAC, fermierii vor fi obligați să reintegreze costurile de producție externalizate într-o mai bună gestionare a biodiversității, apei și nutrienților din sol, și ar trebui să fie sprijiniți în acest sens. Desigur, aceste cheltuieli de capital inițial le vor aduce agricultorilor beneficii pe termen lung, precum rezistența la instabilitatea climatică, o mai bună sănătate și fertilitate a solului și o susceptibilitate scăzută la boli. Odată ce vor putea să utilizeze mai bine potențialul factorilor de producție agricolă, agricultorii vor fi mai puțini vulnerabili la volatilitatea prețurilor.

Comisia ar trebui, de asemenea, să propună măsuri care să încurajeze agricultorii să organizeze în mod colectiv conservarea și achiziționarea factorilor de producție, în așa fel încât puterea lor de negociere să crească, reflectând crearea organizațiilor de producători în

sectoarele subordonate agriculturii. Agricultorii ar trebui, de asemenea, să fie încurajați și recompensați dacă se organizează în așa fel încât să asigure o mai bună gestiune a resurselor și practici durabile care reduc vulnerabilitatea la volatilitatea prețurilor.

Raportorul dorește să sublinieze în acest context faptul că agricultorii din multe țări au depus deja eforturi considerabile pentru îmbunătățirea practicilor agronomice și pentru creșterea autonomiei economice în raport cu factorii de producție achiziționați. Unele rețele ale agricultorilor au pus bazele unor importante relații de colaborare între organismele ce cercetare guvernamentale și neguvernamentale, în timp ce unele organizații de agricultori (de exemplu CEDAPA sau CIVAM din Franța) diseminează de mulți ani în rândul altor comunități agricole informații cu privire la experiențele dobândite și rezultatele atinse. Această inițiativă și acest angajament ar trebui să beneficieze de o recunoaștere deplină prin îmbunătățirea colaborării dintre entitățile de cercetare și organizațiile agricole și de dezvoltare rurală și ar trebui să fie luate în calcul pentru viitoarele servicii de extindere agricolă și programe de formare.

Raportorul propune structurarea rezoluției în funcție de următorii factori-cheie de producție agricolă:

Energia

Datele EUROSTAT și analiza Comisiei indică faptul că diferența dintre costurile factorilor de producție și costurile de producție și prețurile la poarta fermei nu este viabilă din punct de vedere economic în multe sectoare. În agricultură, între 2000 și 2010, costurile energiei au crescut cu aproximativ 60%, în timp ce prețurile de la poarta fermei au crescut cu numai 25%. Aceste cifre includ majorările generale la prețul carburantului, gazelor și energiei electrice. Raportorul propune unele măsuri care să permită creșterea capacității exploatațiilor agricole de a economisi energie în clădiri, practici agricole, transport prin programe de eficiență energetică și de a investi în producția de energie regenerabilă în exploatații sau la nivel local (energie eoliană, energie solară, biogaz, energie geotermică etc.).

În acest context, raportorul recomandă să se analizeze și să se evalueze cantitatea și costurile energiei în sistemele agricole existente, la furnizorii de factori de producție asociați și în sistemele de prelucrare și distribuție. În cadrul iminentei reforme a PAC, este important să se țină seama de eficiența energetică și de utilizarea surselor sustenabile de energie, în așa fel încât să se răspundă la noile provocări. Aceasta include o reechilibrare a recoltelor și a producției animale în raport cu resursele energetice disponibile și cu sistemele de producție cu un consum redus, precum producția de alimente provenite de la animale hrănite cu furaje și zootehnia extensivă.

Îngrășămintele și amelioratorii de sol

În ultimul deceniu costurile îngrășămintelor și amelioratorilor de sol s-au dublat. Utilizarea azotului și a fosfatului în procesul de producție este problematică, mai ales în cazul scurgerilor în locațiile în care solurile și recoltele nu pot stoca și absorbi suficient de bine substanțele nutritive.

Soluții există: îmbunătățirea analizei și gestionarea substanțelor nutritive în exploatațiile agricole; reducerea cheltuielilor cu îngrășămintele printr-o mai bună analiză și gestionare a

fertilității solului, îmbunătățirea structurii glomerulare a solului și a nivelurilor de humus organic (permițând o mai bună reținere a apei și a substanțelor nutritive) prin utilizarea gunoiului de grajd, îmbunătățirea calității gunoiului de grajd lichid, utilizarea unor practici mai bune de rotație a recoltelor, aplicarea cu furtunuri tractate în combinație cu încorporarea superficială (potrivit unor cercetări, în nordul și în vestul Europei este posibilă o reducere de 50kg N / ha în agricultură - sau de până la 70% a factorilor de producție curenți - fără pierderi din recoltă). Spălarea nutrienților, o sursă majoră a pierderilor de azot în mediile acvatice și de NO₂ (oxizi de azot) în atmosferă, ar putea fi redusă prin utilizarea anumitor culturi de energie ca tampon în zonele de protecție acvatică și de-a lungul apelor curgătoare deschise.

De asemenea, sistemele de canalizare din sate și orașe ar putea fi considerate posibile surse de nutrienți (biogaz) dacă se poate garanta separarea suficientă a substanțelor potențial periculoase.

Semințele

Din anul 2000 costurile semințelor și materialului săditor au crescut în medie cu aproape 30%. Parțial, această creștere se datorează costurilor ridicate a achiziționării de semințe certificate și utilizării reduse a semințelor de fermă. Semințele de fermă prezintă multe avantaje economice și ecologice: în medie, ele costă cu 40% mai puțin decât semințele certificate, le permit agricultorilor să cultive plante adaptate condițiilor agronomice specifice din propriilor regiuni și deseori necesită mai puține îngrășăminte și produse fitosanitare, menținând totodată biodiversitatea recoltelor. În plus, agricultorii pot alege perioade de însămânțare adaptate propriilor condiții agricole, fără a trebui să se bazeze pe livrările efectuate de societățile producătoare de semințe.

Mai mult de jumătate din suprafața cultivată cu cereale din Europa este însămânțată cu semințe de fermă, iar într-o țară precum Polonia cifrele se ridică la 90%, însă utilizarea lor în alte sectoare, precum cel al fructelor și legumelor, este restricționată, printre altele, în virtutea faptului că, în conformitate cu Regulamentului 2100/94, agricultorii pot planta numai 21 de soiuri de semințe de fermă. Pe de altă parte, sectorul semințelor consideră dreptul de a utiliza semințe de fermă drept o excepție care ar trebui eliminată în contextul viitoarei revizuirii a regulamentului.

Produse fitosanitare și alte pesticide

Produsele fitosanitare și alte pesticide au înregistrat în ultimul deceniu o creștere cu aproape 13%. Soluțiile includ crearea unui raport carbon/azot echilibrat în sol și îmbunătățirea structurii solului (și, prin urmare, reducerea necesității de utilizare a pesticidelor și erbicidelor ca urmare a reducerii bolilor plantelor și invaziei de buruieni).

Hrana pentru animale și cheltuielile veterinare

Sistemele intensive de producție zootehnică utilizează regimuri alimentare cu un nivel ridicat al concentrațiilor de furaje combinate; oleaginoasele și proteinele utilizate sunt în principal importate din străinătate. În medie, prețurile de producție din acest sector au crescut în ultimul deceniu cu peste 30%.

În rezoluția sa din martie 2011 referitoare la deficitul de proteine din UE, PE a solicitat stabilirea cadrului necesar pentru dezvoltarea producției de culturi de proteine și de

leguminoase din UE, în așa fel încât să se asigure o reducere a deficitului de proteine cu 70% în cazul hranei pentru animale de producție internă. Mai multe culturi leguminoase îndeplinesc condițiile pentru atingerea acestui obiectiv, în special mazărea, fasolea de câmp și lupinul.

În plus, rotația culturilor, inclusiv a culturilor de proteaginoase, poate reduce consumul de carburanți pentru prelucrarea solului, întrucât conținutul de humus și umiditatea solului se conservă mai bine și necesită mai puține lucrări agricole. Un studiu recent publicat de Parlamentul European (PE 438.591) și un studiu al Comisiei pentru dezvoltarea durabilă a guvernului Franței (nr. 15 din decembrie 2009) estimează o reducere a costurilor cu utilizarea îngrășămintelor în Franța de până la 100 de milioane EUR pe an.

Clădirile din exploatațile agricole și eficiența energetică

Costurile pentru clădirile nerezidențiale din exploatațile agricole au crescut în medie cu 20% ca urmare a creșterii costurilor materialelor și lucrărilor de construcții. În special în sectorul zootehnic, creșterea costurilor se datorează și cerințelor de igienă și de securitate alimentară.

În unele state membre, agricultorii au fost încurajați să investească în producția de energie regenerabilă produsă în ferme, precum energia eoliană, solară și biogaz. De exemplu, în Germania acoperișurile fermelor pentru sunt utilizate extensiv instalarea de panouri solare, izolarea clădirilor este îmbunătățită, iar gunoiul de grajd lichid este utilizat ca biogaz. Totuși, subvențiile naționale în domeniul biogazului au condus în unele cazuri la crearea de fabrici de biogaz pe bază de cereale, care au determinat creșterea arenzilor și au atras investitori, cu pierderi subsecvente din profituri de partea agricultorilor.

Prețurile terenurilor și arenzile

Arenzile constituie un factor de cost major în multe sectoare agricole și state membre și ar trebui considerate costuri de producție. În cea mai mare parte a Europei de vest, vânzările de terenuri agricole și arenzile au atins niveluri nesustenabile, care au cauzat o gravă rupere a raportului dintre capacitățile de producție, accesul la teren și valoarea utilizării terenurilor. În unele cazuri, acest fenomen se datorează extinderii urbane, presiunii agriculturii corporatiste și concentrării proprietății funciare în jurul unui număr redus de proprietari. Raportorul recomandă un sistem de monitorizare a arenzilor și a accesului la terenuri, mai ales în rândul tinerilor fermieri.

Alte bunuri și servicii, inclusiv apă

Data fiind importanța apei în producția agricolă, UE ar trebui să sprijine statele membre să asigure sisteme îmbunătățite de stocare a apei pentru agricultură, inclusiv îmbunătățirea capacității de stocare a apei în soluri, recoltarea de apă în zonele aride ca precauție împotriva schimbărilor regimului de precipitații ca urmare a schimbărilor climatice.

În plus, este necesar să se asigure în cel mai scurt timp posibil o mai bună gestionare și realocare a drepturilor pe apă, conservarea și crearea de ecosisteme agricole și ecosisteme agro-forestiere multifuncționale în așa fel încât să se îmbunătățească capacitățile de reținere a apei.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	23.11.2011
Rezultatul votului final	+ : 30 - : 1 0 : 2
Membri titulari prezenți la votul final	John Stuart Agnew, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Robert Dušek, Iratxe García Pérez, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, James Nicholson, Rareș-Lucian Niculescu, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Membri supleanți prezenți la votul final	Luís Paulo Alves, Salvatore Caronna, Spyros Danellis, Giovanni La Via, Astrid Lulling, Maria do Céu Patrão Neves, Valdemar Tomaševski